

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Skyggebilleder

Citation: Andersen, H. C.: "Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831", i Andersen, H. C.: *Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831*, udg. af Johan de Mylius, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1986, s. 172. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen01val-shoot-idm139649680742080/facsimile.pdf> (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831

- 116 *den gamle Skolemester*: jvf. kap. 4. – *Antikverne*: oldsagerne, genstandene fra antikken. – *Hofraad Ebert*: Friedrich Adolf E. (1791-1834), overbibliotekar ved Det kgl. Bibl. i Dresden. – *vores Molbeck*: Christian M. (1783-1857), bibliotekar, historiker og sprogforsker. Havde i 1822 udgivet en rejsebeskrivelse (*Reise gjennem en Deel af Tyskland, Frankrige, England og Italien i Aarene 1819 og 1820*), der for en dels vedkommende dækker HCAs rejserute. – *Pontchaizer*: bærestole.
- 117 *fiul*: grim. – *triste dicitu*: (lat.) trist at sige. – *Midas-Siv*: efter et græsk sagn havde den frygiske kong Midas æselører, som han skjulte under en hat. Kun hans barber kendte hemmeligheden, men han kunne ikke holde den for sig selv. Barberen hviskede den til sivene, som så hviskede den til hele verden.
- 118 »*Gedenken Sie auch . . .*»: Husk også på mig i det fjerne; bliv ved at vandre vel til mode og munter på poesiens vej, som De har betrådt så smukt og modigt. Tab ikke modet, når nogtern kritik vil ærgre Dem. Hils den dyrebare Ingemann og alle venner og vend engang igen, frisk, rask og rigt begavet af museerne tilbage til Tyskland. Dresden d. 10de juni 1831. Deres sande ven, Ludwig Tieck.
- Det omtalte ark indklæbde HCA senere i et album, han anlagde til bl. a. stambogsblade (HCA *Album* I-V, bd. II, 1980, s. 491 ff.).
- 119 *en ung russisk Wöiwod*: opr. betegnelse for en fyrste. I det 19. årh. brugtes betegnelsen om en provinsgouvernør. HCA kan have samlet dette usædvanlige ord op fra læsning i Jean Pauls roman *Hesperus* (1819), hvor det bruges nogle gange (bl. a. i «3. Hundpostage»). – *Dan Carlos*: skuespil af Friedrich Schiller (1787). – *Jeppes Berg*: ref. til Ludvig Holbergs skuespil *Erasmus Montanus* (ca. 1723). – *der Gott und die Bejaderer*: (overs: guden og heteren (dvs. skøgen)) digt af Goethe (1798). – *Sirok*: vind (scirocco), egl. ørkenvind.
- 120 *Spindsot*: taring (feks. lungetuberkulose). – *Judebog*: Jüterbog. – *Mauritius*: den hellige M. Led martyrdøden under den romerske kejser Diocletian. – *Colonade*: søjlegang.
- 121 *den gamle Konge . . .*: jvf. det eventyr, HCA fortæller sig selv i kap. 4. – *Luis Angely*: oversætter og forfatter (1787-1835). Samarbejdede med Kotzebue.
- 122 »*Unter den Linden*»: Berlins hovedstrøg. – *midt i Sandet*: om den sandede egen se HCAs digt »Ja Preussen var et dejligt Land» længere fremme i samme kapitel.
- 123 *anseer Formen . . . for det Første*: jvf. J.L. Heibergs formæstetik, som HCA her distancerer sig fra. Formæstetikken var netop i 1830 blevet markeret ved de anonyme *Gjenganger-Breve* (af Henrik Hertz, 1797-1870). Disse indeholdt et angreb på HCA. – *venia verbo*: sit venia verbo (lat.) hvis jeg må sige det sådan. – *vor Ørsted*: fysikeren og naturfilosoffen H.C.Ø. (1777-1851), opdageren af elektromagnetismen. Var gennem mange år HCAs åndelige vejleder. – *Chamisso*: Adalbert von Ch. (1781-1838), født i Frankrig, som hans familie måtte forlade på grund af revolutionen